

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 4 ЛИПНЯ 2026 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№140 (8332)

ЦИТАТА ДНЯ

АНДРІЙ СИБІГА:



«На всі розповіді російської пропаганди про «росію, яка ніколи не програвала війни», достатньо нагадати одне слово: Цусіма».

Міністр закордонних справ за підсумками візиту до Японії про те, що під час його переговорів лунали надзвичайно високі оцінки військових спроможностей України та захоплення нашими далекобійними ударами по рф

Важлива допомога  
медикам прифронтових  
областей

**МЕХАНІЗМ.** Уряд спрощує умови отримання службового житла для медичних працівників прифронтових областей та сільської місцевості. Про це повідомила Прем'єр-міністр Юлія Свириденко.

«Медики прифронтових громад щодня працюють у надзвичайно складних і небезпечних умовах. Переконалася в цьому під час поїздки до Херсона. Завдання уряду — забезпечити їм максимальну підтримку», — зазначила очільниця уряду.

За її словами, для медиків комунальних лікарень Херсонщини, які переїхали з тимчасово окупованих територій, держава купуватиме житло. Крім того, скасовано вимоги щодо стажу роботи. Отримати службову квартиру чи будинок можна буде незалежно від того, скільки часу людина працює в закладі.

Уряд розширив програму службового житла для міст Миколаївської області, зокрема й на обласний центр, де кадровий дефіцит залишається гострим. Норми площі житла узгоджено з програмою «єОселя». Торік уряд вже розширив можливості цієї програми для медиків, які працюють у сільській місцевості.

«І надалі створюватимемо належні умови для роботи медичних працівників, особливо у прифронтових громадах. Адже це означає стабільний доступ до медичної допомоги для тисяч людей, які живуть і працюють поряд із лінією фронту», — наголосила Юлія Свириденко, повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

«Службове житло для людей, які обирають роботу в сільських і прифронтових громадах, є одним із механізмів реальної підтримки медичних працівників, запроваджених державою торік. Так ми допомагаємо не лише медичним працівникам у задоволенні базових потреб, а й робимо медичну допомогу доступнішою для жителів віддалених і прифронтових населених пунктів. Програми підтримки мають бути актуальними, тому ми їх удосконалюємо, щоб ними могло скористатися якомога більше людей», — зазначив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко, повідомляє МОЗ.

ЦИФРА ДНЯ

**13,4** млн викликів  
опрацювали за три роки оператори  
Служби 112 — не просто єдиного  
номера для звернень до екстрених  
служб, а невід'ємної частини системи  
національної безпеки



Газета для тих, хто приймає рішення!

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

Бізнес зможе  
зосередитися  
на відновленні



**ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ.** Уряд звільнив від перевірок майно підприємств, які постраждали від російських обстрілів

3 1 липня військовий збір спрямовують  
до спецфонду держбюджету на грошове  
забезпечення військовослужбовців

**ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ.** За оперативними даними Державної казначейської служби України, протягом січня — червня 2026 року до загального фонду державного бюджету надійшло майже 94,24 млрд грн військового збору. За 1 липня 2026 року до спеціального фонду державного бюджету надійшло 353,2 млн грн військового збору.

Відповідно до змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік», які Верховна Рада ухвалила в червні, з 1 липня зарахування військового збо-

ру відбувається вже не до загального, а до спеціального фонду державного бюджету. Надходження від військового збору спрямовуватимуть тільки на грошове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України.

Загалом ухвалені зміни до держбюджету-2026 передбачають збільшення видатків на сектор безпеки та оборони на 1,56 трлн грн — переважно за рахунок фінансової підтримки Європейського Союзу в межах Ukraine Support Loan. Загальний ре-

сурс на оборону та безпеку з урахуванням змін становитиме 4,367 трлн грн.

Військовий збір — загальнодержавний платіж, запроваджений 2014 року. В умовах повномасштабної війни він залишається одним з інструментів мобілізації внутрішніх ресурсів держави. Спрямування цих коштів безпосередньо на грошове забезпечення Захисників і Захисниць посилює прямий зв'язок між внеском кожного платника податків і фінансуванням Збройних Сил України, повідомляє Мінфін.

Триває передплата на II півріччя. Передплату приймають усі відділення поштового зв'язку. Також її можна оформити на сайті АТ «Укрпошта»: [www.ukrposhta.ua](http://www.ukrposhta.ua)

Газета для тих, хто приймає рішення!

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

ІНДЕКС 61035

На 1 місяць — 224,40 грн  
На 3 місяці — 673,20 грн  
На 6 місяців — 1346,40 грн

Вартість приймання передплати — 24 грн за один абонемент.



**КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ** встановлені Національним банком України на **6 липня 2026 року**  
**USD 44.5696** за 1 долар США **EUR 51.0233** за 1 євро **PLN 11.9097/ AU 186311.62** за 1 злотий **AG 2778.33** за 1 трійську унцію **PT 73784.53** **PD 57016.11**

## НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

## Бізнес зможе зосередитися на відновленні

Кабінет Міністрів ухвалив зміни до порядку здійснення державного нагляду (контролю) під час воєнного стану. Рішення дасть змогу уникнути проведення перевірок щодо об'єктів нерухомості бізнесу, які постраждали внаслідок війни або розташовані на небезпечних територіях.

Як повідомила Прем'єр-міністр Юлія Свириденко, відтепер перевірки не проводитимуть щодо нерухомого майна, яке: знищене або пошкоджене внаслідок бойових дій; розташоване на територіях активних чи можливих бойових дій або тимчасово окупованих територіях, на землях ризикованого землеробства чи територіях, забруднених або ймовірно забруднених вибухонебезпечними предметами.

Тобто на десятках тисяч об'єктів, які підпадають під ці критерії, не проводитимуть перевірки.

«Бізнес зможе зосередитися на відновленні, а не на проходженні контрольних процедур, — зазначила очільниця уряду. — Однак державний контроль зберігається там, де йдеться про життя і здоров'я людей, захист довкілля, безпеку держави та виконання міжнародних зобов'язань».

Для українців урядове рішення означає насамперед стабільнішу роботу підприємств і збереження робочих місць. Менше часу та ресурсів на проходження перевірок дасть змогу спрямовувати кошти на виплату заробітних плат, підтримку виробництва та розвиток. Водночас скорочення адміністративних витрат допомагає стримувати зростання собівартості продукції та послуг, а отже сприяє стабільності цін.

Крім того, безперервна робота підприємств забезпечує стабільні надходження податків і обов'язкових платежів до бюджетів. Це створює фінансову основу для виплати пенсій і соціальної допомоги, фінансування освіти, охорони здоров'я, сектору

безпеки і оборони, а також відновлення інфраструктури.

## Програми підтримки

Продовжують діяти інші програми підтримки бізнесу, який постраждав від обстрілів. Зокрема, нова програма доступного кредитування на відновлення підприємств до 150 млн грн під 0,1% в перші два роки — у межах програми «Доступні кредити 5—7—9%». Програма працює з 1 липня, докладно про неї: <https://madeinukraine.gov.ua/credit-recovery>.

Компенсація страхової премії до 3 млн грн для всіх регіонів та компенсація збитків до 30 млн грн для прифронтових областей. Подати заяву можна через Дія.Бізнес або платформу ЕКА: <https://madeinukraine.gov.ua/insurance-war-risks>.

Гранти на відновлення для виробничих підприємств до 16 млн грн: <https://madeinukraine.gov.ua/granty-na-vidnovlennya>.

Компенсація частини зарплати та ЄСВ для збереження робочих місць після обстрілів у межах програми «Точка опори»: <https://madeinukraine.gov.ua/tochka-opory>.

В Україні впроваджують чіткий механізм виявлення та обліку відходів, власника яких не встановлено. Новий порядок надасть органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям додаткові інструменти для швидкого та ефективного реагування у разі виявлення таких відходів, забезпечить їхній належний облік та сприятиме подальшому обробленню відповідно до вимог законодавства. Таке рішення Кабінет Міністрів ухвалив на засіданні 1 липня.

Водночас держава отримає більш прозорий механізм контролю за проблемними територіями та додаткові інструменти для наведення порядку в галузі управління відходами.

Очікується, що ухвалені зміни сприятимуть зменшенню кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, зниженню ризиків забруднення ґрунтів, водних ресурсів та атмосферного повітря, а також поліпшенню екологічної ситуації у громадах.

Постанову спрямовано на виконання вимог Закону України «Про управління відходами».

## Нові робочі місця в машинобудуванні

Кабінет Міністрів ухвалив рішення про внесення індустріального парку «Будшляхмаш» до Реєстру індустріальних парків. Втілення проекту дасть змо-

мість і залучення понад мільярда гривень інвестицій на Київщині. Такі проекти допомагають перетворювати промисловий потенціал регіонів на конкретні результати для економіки, — зазначив заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства Віталій Кіндратов.

Внесення індустріального парку «Будшляхмаш» до Реєстру індустріальних парків підвищить інвестиційну привабливість Київської області, створить умови для розвитку машинобудування та сприятиме розширенню виробничих можливостей України.

Індустріальні парки — частина політики розвитку українських виробників «Зроблено в Україні»

## Скорочення адміністративних витрат допомагає стримувати зростання собівартості продукції та послуг, а отже сприяє стабільності цін.

гу створити майже 500 робочих місць та посилити промисловий потенціал Київської області.

Індустріальний парк створено в місті Бровари Київської області строком на 34 роки. Його площа становить 11,4 га. На території парку заплановано розміщення підприємств з виробництва комунальної техніки і устаткування, причепів та напівпричепів, а також ремонту і монтажу машин й устаткування.

Ініціатор створення індустріального парку — ТОВ «Атоміс». Загальний обсяг запланованих інвестицій становить 1,26 млрд грн з різних джерел, зокрема із залученням державного стимулювання.

«Машинобудування — основа технологічної незалежності країни та один із секторів, у яких Україна має реальний потенціал для зростання. Індустріальний парк «Будшляхмаш» відкриває можливості для відкриття нових виробництв, створення робочих

та один з інструментів залучення інвестицій у виробничий сектор економіки.

## Умови кредитних договорів зберігаються

Кабінет Міністрів передав Державну спеціалізовану фінансову установу «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (ДМЖ) зі сфери управління Міністерства розвитку громад та територій до сфери управління Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства.

«Мінрозвитку формує державну політику щодо житла та Національну житлову стратегію. Мінекономіки вже має ефективний інструмент її реалізації — доступну іпотеку «ЄОселя». Програми Держмолодьжитла також є інструментами державної житлової політики. Передача фонду

до сфери управління Мінекономіки дасть змогу узгоджено планувати роботу різних механізмів житлової підтримки. Для тих, хто вже взяв участь у програмах ДМЖ, всі умови договорів зберігаються, — зазначив заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства Віталій Петрук.

Урядове рішення стосується лише зміни органу управління фонду. Надалі Держмолодьжитло та Укрфінжитло продовжать працювати як окремі юридичні особи і реалізовувати свої програми на чинних умовах.

Важливо: усі програми Держмолодьжитла продовжують діяти, а умови кредитних договорів зберігаються. Якщо родина вже отримала пільговий кредит через Держмолодьжитло, вона й далі сплачує його на умовах, визначених договором.

Для забезпечення стабільного фінансування програм Держмолодьжитла Мінекономіки активно співпрацює з міжнародними партнерами, які підтримують ці програми, зокрема зі Світовим банком, Банком розвитку Ради Європи, Міжнародною організацією з міграції та Кредитною установою для відбудови KfW.

З огляду на необхідність проведення організаційних процедур з партнерами через зміну органу управління уряд відтермінував передачу бюджетних призначень за відповідними програмами Держмолодьжитла до Мінекономіки до 1 вересня 2026 року. Такий перехідний період дасть змогу оновити й переукласти необхідні документи і зберегти стабільну роботу установи. Відповідним виконавцем бюджетних програм залишається Держмолодьжитло.

**Джерела:**  
**Департамент інформації та комунікації з громадськості Секретаріату КМУ**  
**Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства**

## Агресор і надалі «перемагає» тільки житлові будинки

**ОРДИНЦІ.** У знавіснілого кремля вже немає жодного іншого аргументу на користь війни, крім балістики та терору проти мирних людей.

Президент України Володимир Зеленський ушанував пам'ять загиблих на місці російського удару по житловому будинку в ніч на 2 липня в Дарницькому районі Києва. Прямим ударом російської ракети зруйновано 64 квартири дев'ятиповерхового будинку. Урятувати вдалося 17 мешканців, з них семеро деблокували з-під завалів. На жаль, внаслідок цієї російської атаки по багатоповверхівці загинули люди.

Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко та голова Державної служби з надзвичайних ситуацій Андрій Даник доповіли главі держави про рятувальні операції та пошукові роботи на місцях влучань. Загалом у Києві пошкоджено понад 130 об'єктів, з них 60 — житлові будинки. Руйнувань зазнали станція швидкої допомоги, науковий інститут, готель і підприємства. Зафіксовано пошкодження на понад 20 локаціях.

«Хочу подякувати всім, хто прибув на місця ударів, хто допомагає людям. Передусім



Володимир Зеленський подякував представникам усіх екстрених служб, які допомагають людям у місцях ударів

працівники ДСНС України, Національної поліції, екстреної допомоги. Дякую всім вам! Люди мають отримувати необ-

хідну допомогу, хто потребує. Важливо також, щоб місцева влада не залишала людей наодинці з проблемами. Дея-

кі будинки фактично повністю зруйновано, є сім'ї, які втратили все, що мали», — сказав Володимир Зеленський.

Фото з сайту president.gov.ua

У ніч на 2 липня росія завдала чергового масованого удару по Україні. Основний удар було спрямовано саме на Київ, але цієї ночі були російські удари й по Сумщині, Дніпропетровщині, Харківщині, Київщині, Запоріжжю та Черкасах. Росія застосувала 74 ракети різних типів, майже половина з них — балістичні, 496 ударних дронів, зокрема реактивні «шахе-ди».

«Треба, щоб партнери — а це передусім Сполучені Штати Америки та наші європейські партнери — були більш активними в допомозі із цим. Росія не має жодного іншого аргументу на користь цієї війни, крім своєї балістики, ось такого терору. Путін і надалі збирається «перемогти» житлові будинки, щоб не закінчувати цю свою війну. І впоратись із цим можна і достатнім постачанням антибалістики, і значно швидшою роботою для створення своєї антибалістики у Європі, — наголосив Президент.

За сприяння Міністерства закордонних справ, а також Міністерства внутрішніх справ та Державної служби з надзвичайних ситуацій організовано візит понад 70 ке-

рівників іноземних дипломатичних місій та міжнародних організацій, акредитованих в Україні, до місця масштабного руйнування цивільної інфраструктури в Києві внаслідок комбінованої масованої атаки РФ. Брифінг для дипломатичного корпусу провів голова ДСНС Андрій Даник за участі першого заступника керівника Офісу Президента Сергія Кислиці та заступника міністра закордонних справ Євгена Перебийноса.

Іноземні дипломати ознайомилися з перебігом пошуково-рятувальних робіт на місці влучання російської ракети, внаслідок чого зазнав руйнації багатоквартирний житловий будинок.

Представників іноземного дипкорпусу вкотре закликали посилити тиск на державу-агресора, щоб примусити її завершити війну і сісти за стіл переговорів, а також істотно збільшити підтримку України, зокрема шляхом надання їй достатньої кількості систем ППО та ракет до них для захисту життів українців.

**Джерела:**  
**Офіс Президента**  
**Міністерство закордонних справ**

## ЗВИТЯГА

## Робота під девізом «попереду перших»

НА ЛІНІЇ ЗІТКНЕННЯ. Ті, хто думає, що військові інженери працюють у безпечніших умовах, дуже й дуже помиляються

Бригада підтримки — це не лише загородження та фортифікації. Це ще й всіляке сприяння бойовим підрозділам безпосередньо на полі бою. Мінування переднього краю, підготовка проходів у ворожих мінних полях — все це небезпечно, але водночас дуже важлива робота військових інженерів, девіз яких — «попереду перших».

Досить переконливим підтвердженням складних буднів згаданих захисників України історія бійця 91 окремої Охтирської бригади підтримки з позивним «АС/DC», який пройшов контрнаступ на півдні та разом з бойовими підрозділами заходив на Білгородщину по той бік державного кордону з державою-агресором.

## Працювати на «УРці» найвеселіше

«Якось підірвав заряду нашої УР-77 викликав ланцюгову реакцію, і розірвалося усе міне поле. Якби це знімали з дрона, то були б кадри, схожі на апокаліпсис», — згадує один з моментів своєї службової діяльності бійця 91 бригади підтримки Дмитро з позивним «АС/DC».

До речі, свій характерний позивний він отримав не випадково. Працюючи на машині для розмінування УР-77, Дмитро завжди вмикав колонку з піснями рок-гурту «АС/DC», а тому не



Фото Олександра МАРЧЕНКА

Власним досвідом Дмитро наголошує, що робота військових інженерів дуже важка, але вкрай потрібна

вдовзі закономірно з'явився цей бойовий псевдонім.

А стосовно Сил оборони, то до їх лав він пішов добровольцем на самому початку повномасштабного вторгнення. Лихої ночі з 24 на 25 лютого 2022 року він разом із друзями — футбольними фанатами з Дніпра спершу вирішував, куди саме йти. Затим хлопці потрапили до бойової бригади, а Дмитро через відсутність військового квитка децю затримався і згодом опинився в навчальному центрі, де готували військових інженерів.

«Як виявилося, я знайшов себе тут. Дружина навіть казала, що я і в армії відшукав собі рок-н-рол. А найвеселіше місце в інженерних військах — це робота на «УРці», — згадує Дмитро.

«УРка» — це самохідна реактивна установка УР-77, призначена для розмінування. Вона має спеціальний заряд масою до 900 кг тротилу та гальмівний трос завдовжки 450 метрів. Після запуску все навколо розривається, створюючи прохід у мінних полях.

Першим бойовим хрещенням для «АС/CD» стала Херсонщина поблизу Давидового Броду. Вже першого дня розвантаження підрозділ потрапив під ворожий обстріл фосфором. Боєць, не приховуючи, каже, що той лютий феєрверк він запам'ятав на все життя.

Далі були херсонський контрнаступ та складна операція на Запоріжжі під Роботиним. Там перед інженерами стояло надсклад-

не завдання: зробити проходи у ворожих мінних загородженнях для наших підрозділів, які йшли в наступ.

«У нас завдання було дійти до міста Пологи. Тобто саме ми мали спершу пройти ворожі рубежі замінованими полями. Нам довелося робити по кілька виїздів на день, але це була надзвичайно складна робота, оскільки ворог замінував усе що тільки можна. Складно було навіть підійти на ту відстань, яка була потрібна для роботи. Звичайно, напередодні ми дуже потужно готувалися до цього. Готували всю нашу техніку та обладнання, весь особовий склад. Все-все попередньо планували. А своє бойове завдання всі знали напам'ять. Однак, на жаль, не вийшло зробити все, чого прагнули», — каже Дмитро.

Приміром, установку УР-77 бійцям періодично доводилося використовувати нестандартно. Іноді це було сплановано, а іноді й зовсім випадково.

«Якось стояло переді мною завдання зробити прохід. Та чогось вийшло так, що ми кинули заряд трохи не туди і накрили бліндаж. Але як потім з'ясувалося, то був дуже великий бліндаж, а там зосередилося багато ворожої піхоти. Потім комбат підрозділу, в інтересах якого ми працювали, вручив мені нагороду. Бо якби вони послали своїх людей захищати той бліндаж, то було б багато жертв.

А так вони зайшли і лише познімали зброю з уже мертвих окупантів», — розповідає захисник України.

## «Золотий хрест» як символ відваги і героїзму

А під час операції на Білгородщині, коли на ворожу територію заходили підрозділи Шейха Мансура, РДК та Легіону «Свобода росії», у Дмитра також було дуже цікаве завдання: навпаки, не робити прохід у мінних полях, а знищити певну будівлю.

«Цю споруду вороги використовували як пункт зв'язку. Вона була вся в ретрансляторах, антенах. Що ж, зайшли та рознесли її вщент. Вона розлетілася на друзки. Щоправда, на відході нашу машину уразив ворожий «ланцет», а тому всьому екіпажу доводилося виходити самотійно», — згадує «АС/DC».

Зрештою нашому екіпажу вдалося без втрат залишити ворожу територію. А за цю операцію Дмитра нагородили «Золотим хрестом» — почесним нагрудним знаком Головнокомандувача ЗСУ, яка символізує відвагу, героїзм і вірність.

Однак нині ситуація на полі бою змінилася. Через велику кількість дронів у повітрі використовувати УР-77 стало майже неможливо. То-

му відтепер «АС/DC» здебільшого працює як сапер. Він встановлює різні загородження, серед яких єгоза, малопомітні перешкоди, міни ТМ-62, ОЗМ. Досить часто його група працює безпосередньо на лінії бойового зіткнення.

«Чомусь багато хто думає, що інженери працюють у безпечних умовах. Але це не так. Наш девіз — «попереду перших». Наприклад, піхота сидить на СП-шках. А наше завдання — обтягнути їх єгозою. Тобто потрібно ще ближче підходити до ворога. Ми буквально за кілька хвилин встигаємо вискочити, натягнути єгозу та ще поставити й ОЗМ (протипіхотна міна). Отож робота ця дуже важка. Але й потрібна. Наскільки ми зможемо все затягнути, настільки зможемо затримати ворога», — розповідає Дмитро.

Щоправда, тепер він відновлюється після кульового поранення. Тому поки що очолює групу прикриття для хлопців, які встановлюють та ремонтують антидронові сітки над дорогами. Його група вже збила шість ворожих дронів, пошкодило на «ланцети», «молнії» та FPV. Проте сам «АС/DC» переконує: цюйно повноцінно відновиться, одразу повернеться до своєї саперної групи.

Олександр МАРЧЕНКО, АрміяInform, онлайн-видання Міноборони

## Ціна тиші — майже дві сотні перехоплених цілей

ЗАХИЩЕНЕ НЕБО. Уранці мільйони українців навіть не здогадуються про кількість ворожого металу, знешкодженого вночі над їхніми головами

Свою третю річницю цей дивізіон NASAMS зустрічає на бойових позиціях — серед маскувальних сіток, під монотонне гудіння генераторів і обертання радарних антен. За три буремні роки бійці підрозділу пройшли шлях від експрес-навчання в Норвегії до одного з найефективніших підрозділів ППО України. Зокрема під час першого бойового хрещення на гарячому дніпровському напрямку вони збили 12 ворожих крилатих ракет за одну атаку. Відтоді на їхньому рахунку майже 200 перехоплених цілей. Про цілодобову напругу, інтелектуальну дуель з ворогом та особливу команду, де кадровий досвід об'єднався з цивільним азартом, розповідає командир дивізіону NASAMS Віктор Ключков.

«Можна сказати, що я присвятив захисту неба чверть століття. Мій шлях у Збройних Силах розпочався ще 1999 року, коли я вступив до Харківського університету Повітряних Сил. Проходив службу на різних посадах, тривалий час працював на комплексі С-300. Знав кожну кнопку й алгоритм старої техніки, але коли 2023 року очолював новостворений дивізіон NASAMS, опинився в іншій технологічній епосі. Контраст був колосальний», — розповідає командир дивізіону.

Він згадує, що іноземні інструктори щиро дивувалися, як швидко українці опановують їхню зброю.

«Щойно ми завершили підготовку та розгорнули техніку на дуже

гарячому дніпровському напрямку, як одразу потрапили в пекло. Тоді росіяни влаштували прицільну комбіновану атаку на Дніпро, намагаючись пробити протиповітряну оборону міста. На бойові позиції дивізіону летіли групи крилатих ракет. Це було наше бойове хрещення: тієї ночі ми відстрілялися зі 100-відсотковим результатом і збили 12 російських ракет за одну атаку», — пригадує Віктор Ключков.

Дуже важливо, що на практиці комплекс виявився навіть ефективнішим, ніж під час демонстрацій на полігонах НАТО.

«Для мене як для зенітника, що звик до аналогової логіки радянських систем, NASAMS — це великий розумний комп'ютер. Він бере на себе мільйони математичних розрахунків, що колосально допомагає у веденні сучасного протиповітряного бою», — підтверджує комдив.

Протягом 2023—2024 років росіяни атакували Дніпро немов за графіком — через день. Тож дивізіон навчився не просто реагувати, а й розпізнавати й передбачати ворожі наміри.

«Зрозуміло, що всі бойові роботи різні, у кожній своя тактична особливість. Але на той момент ми настільки вивчили їхню тактику, маневри і траєкторії, що вже заздалегідь знали, коли і де саме летітиме чергова ціль», — розповідає Віктор.

За три роки географія завдань дивізіону розрослася, позиції доводиться змінювати регулярно. А 80 відсотків особового складу бойового підрозділу — вчорашні цивільні: програмісти, фінансисти, бариста. Наприклад, командир однієї з батареї офіцер з позивним «Фінансист» до мобілізації займався корпоративними фінансами у великих компаніях. Тепер він відповідає за знищення цілей у повітрі.

«Ці люди не думали, що колись збиватимуть ворожі ракети. Більшість до служби тут не знала, що таке NASAMS і ніколи його в очі не бачила. Але цивільний азарт, інтелект та бажання захистити свої родини зроби́ли диво», — усміхається офіцер.

Нині, дивлячись на екран радара, комдив залишається прагматиком. Він добре пам'ятає ранок, який назавжди закрив сторінку мирного життя.

«Чесно скажу: до останнього дня не вірив, що буде велика повномасштабна війна. 24 лютого 2022 року я рано-вранці їхав на роботу. І з вікна автомобіля побачив перші численні вибухи, якими ворог атакував нашу країну. Їх було дуже багато. Саме тоді прийшло чітке холодне розуміння: цього ніяк не уникнути, треба битися», — згадує Віктор.

Саме тому командира обурюють новини з тилу, коли окремі чоловіки піддаються російським інформацій-



Командир дивізіону переконаний: найкраща нагорода для бійців підрозділу — не позитивна статистика, а мирна тиша

ним операціям, ховаються від служби чи влаштовують конфлікти з поліцією та ТЦК, а деякі, що вже потрапили до війська, йдуть у СЗЧ. В офіцера, чий дивізіон щонайменше рятує мільйонне місто від ударів з повітря, є до них один важливий посыл.

«Якщо ви хочете, щоб скоти хтось прийшов і окупував ваші домівки, ви просто потім станете до лав ворожої армії. Але вас туди заберуть уже без жодних шансів! Набагато краще захищати свою землю зараз, у своїй формі та зі своєю зброєю, ніж потім воювати на чужій стороні як гарматне м'ясо. Бо в разі поразки мобілізація від окупантів бу-

де так само неминучою. Тому скажу коротко: краще захищати своє», — упевнено каже командир дивізіону.

Майже 200 збитих ракет — це солідний бойовий доробок для підрозділу, якому виповнилося лише три роки. Але Віктор запевняє: найкраща нагорода для його хлопців сьогодні вимірюється не статистикою, а тишею. Це спокійні ранки мільйонів людей, які навіть не здогадуються, скільки смертоносного металу було перехоплено над їхніми дахами цієї ночі.

Джерело: Повітряне командування «Схід»

































